

Jak správně určit cestovní náhrady při pracovní cestě v roce 2019

Náhrada jízdních výdajů

Použije-li zaměstnanec (na žádost zaměstnavatele) soukromé osobní motorové vozidlo, přísluší mu za každý 1 km jízdy **základní náhrada** a náhrada výdajů **za spotřebovanou pohonnou hmotu**.

Sazba základní náhrady činí v roce 2019 pro osobní vozidla **4,10 Kč** za 1 km jízdy.

Náhradu za spotřebovanou pohonnou hmotu prokazuje zaměstnanec dokladem o nákupu pohonných hmot **nebo** použije pro určení výše náhrady průměrnou cenu pohonné hmoty za 1 l spotřebované pohonné hmoty. Průměrná cena je stanovena pro rok 2019 Vyhláškou č. 333/2018 Sb. takto:

- a) **33,10 Kč** u benzínu (95 oktanů),
- b) **37,10 Kč** u benzínu (98 oktanů),
- c) **33,60 Kč** u motorové nafty.

Stravné

- 1) Je nutné znát počet hodin pracovní cesty za jednotlivé kalendářní dny.
- 2) Pokud jde o cestu do zahraničí, je nutné rozdělit cestu na **zahraniční a tuzemskou pracovní cestu** (tj. rozdělit den na počet hodin strávených na cestách v tuzemsku a počet hodin v zahraničí po překročení hranice – zjišťujeme zvlášť nárok na tuzemské stravné a na zahraniční stravné.)

3) Tuzemská pracovní cesta

a. Tuzemské stravné dle § 163 a 176 zákona č. 262/2006 Sb., zákoníku práce (ZP)

Za každý kalendářní den pracovní cesty přísluší zaměstnanci stravné:

- a) **82 Kč až 97 Kč**, trvá-li pracovní cesta 5 až 12 hodin,
- b) **124 Kč až 150 Kč**, trvá-li pracovní cesta déle než 12 hodin, nejvýše 18 hodin,
- c) **195 Kč až 233 Kč**, trvá-li pracovní cesta déle než 18 hodin.

Výši tuzemského stravného určuje zaměstnavatel před vysláním na pracovní cestu nebo ji může dohodnout se zaměstnancem. Pokud k tomuto nedojde, náleží zaměstnanci stravné na úrovni **spodního limitu**.

Zaměstnavatelé v podnikatelské sféře uvedenou horní hranicí stravného limitování nejsou (mohou poskytnout stravné i vyšší, a to určením před cestou nebo dohodou). Pokud však horní interval zaměstnavatelé-podnikatelé překročí, je část stravného přesahující limit **zdanitelným**

příjem zaměstnance a zároveň součástí **vyměřovacího základu**. Zaměstnavateli se tak vyšší poskytnuté stravné prodražuje navíc o odvody na sociální a zdravotní pojištění.

Pokud je tedy cílem, aby se stravné zaměstnanci nezdaňovalo ve mzdě a nebylo součástí vyměřovacího základu, je nutné dodržovat výše uvedený interval stravného.

Z hlediska daňové uznatelnosti stravného jde o **daňový náklad zaměstnavatele bez omezení částky**.

b. Krácení tuzemského stravného při bezplatném poskytnutí jídla

Zaměstnavatel je **povinen** při bezplatném poskytnutí jídla **krátit** zaměstnanci stravné za každé toto jídlo (snídaně, oběd, večeře):

→ může se rozhodnout, jakou **procentní míru** pro krácení použije:

- a) **krácení až o 70 %**, trvá-li pracovní cesta 5 až 12 hodin
- b) **krácení až o 35 %**, trvá-li pracovní cesta déle než 12 hodin, nejdéle však 18 hodin
- c) **krácení až o 25 %**, trvá-li pracovní cesta déle než 18 hodin

→ na stravné **nemá zaměstnanec nárok**, pokud mu během pracovní cesty, která trvá:

- 5 až 12 hodin, byla poskytnuta 2 bezplatná jídla ($2 * 70 \% \text{ krácení} > 100 \%$),
- 12 až 18 hodin, byla poskytnuta 3 bezplatná jídla ($3 * 35 \% \text{ krácení} > 100 \%$).

→ pokud použije procentní míru pro krácení **nižší** než maximálně možnou (tj. nižší než 70 %, 35 %, 25 %) tzn., že poskytne zaměstnanci vyšší stravné, je rozdíl oproti stravnému sníženému o maximální procento **zdanitelným příjmem zaměstnance** a je součástí **vyměřovacího základu** pro pojistné na zdravotní a sociální pojištění.

→ poskytování vyššího stravného (tj. s nižším procentem krácení) musí zaměstnavatel určit **před vysláním** na pracovní cestu (např. vnitřní předpis) nebo se dohodnout se zaměstnancem. Pouze tak je celé stravné **daňově uznatelným výdajem** (nákladem) zaměstnavatele.

V případě, že zaměstnavatel **neurčí** procento krácení **předem nebo ho nedohodne se zaměstnancem**, je **povinen** stravné krátit **maximální mírou** dle ZP. A pokud přesto poskytne zaměstnanci stravné vyšší, je rozdíl oproti zákonem stanovené výši stravného **daňově neuznatelným výdajem** (nákladem). Zároveň je tento rozdíl **zdanitelným příjmem**

zaměstnanec a součástí **vyměřovacího základu** (viz výše). Jde tedy o nejméně výhodnou možnost.

c. Při pracovní cestě, která spadá do 2 kalendářních dnů, se upustí od odděleného posuzování doby trvání pracovní cesty v kalendářním dnu, je-li to pro zaměstnance výhodnější.

4) Zahranichní pracovní cesta

a. Zahranichní stravné dle §170 a 179 ZP + Vyhláška č. 333/2018 Sb.

b. Zaměstnavatel má možnost před cestou zaměstnanci určit nižší sazbu stravného, než je stanoveno vyhláškou nebo se na sazbě se zaměstnancem dohodnout. Sjednaná nebo určená sazba musí představovat **75 % - 100 % vyhláškové sazby** zahranichního stravného pro příslušný stát.

c. Dle délky trvání zahranichní pracovní cesty je stanoveno, jaká část základní sazby zaměstnanci přísluší. Trvá-li cesta:

- i. déle než **18 hodin**, přísluší mu celá **základní sazba** zahranichního stravného
- ii. **déle než 12 hodin, nejdéle 18 hodin**, přísluší mu stravné ve výši **dvou třetin sazby**
- iii. **12 hodin a méně**, alespoň však 1 hodinu, pokud zaměstnanci nevznikne současně nárok na tuzemské stravné, přísluší mu stravné ve výši **jedné třetiny sazby**
- iv. nebo pokud zaměstnanci vznikne **nárok na tuzemské stravné** (tj. trvá-li tuzemská cesta alespoň 5 hodin) a zároveň jeho zahranichní cesta trvá **déle než 5 hodin**, přísluší mu také **zahranichní stravné** ve výši **jedné/dvou třetin či plné sazby**. *Příklad: v jednom kalendářním dni: tuzemská cesta 5 hodin, zahranichní cesta 13 hodin, tuzemské stravné činí min. 82 Kč, zahranichní stravné činí 2/3 vyhláškové sazby.* (Poznámka: Doba cesty v zahranichí do 5 hodin, kdy nevzniká nárok na zahranichní stravné, se přičte k tuzemské části této zahranichní cesty.)

Nárok na zahranichní stravné se počítá od okamžiku přechodu státní hranice nebo při letecké dopravě okamžikem odletu letadla dle letového řádu.

d. Krácení zahranichního stravného při bezplatném poskytnutí jídla

Zaměstnavatel je **povinen** při bezplatném poskytnutí jídla **krátit** zaměstnanci zahranichní stravné za každé toto jídlo (snídaně, oběd, večeře):

→ může se ale rozhodnout, jakou **procentní míru** pro krácení použije:

- a) **krácení až o 70 %**, jde-li o zahraniční stravné v **třetinové výši** základní sazby
- b) **krácení až o 35 %**, jde-li o zahraniční stravné **ve dvoutřetinové výši** základní sazby
- c) **krácení až o 25 %**, jde-li o zahraniční stravné **ve výši základní sazby**.

→ na stravné nemá zaměstnanec nárok, pokud mu během pracovní cesty, která trvá:

- 5 až 12 hodin, byla poskytnuta 2 bezplatná jídla ($2 * 70 \% \text{ krácení} > 100 \%$),
- 12 až 18 hodin, byla poskytnuta 3 bezplatná jídla ($3 * 35 \% \text{ krácení} > 100 \%$).

Daňový režim na straně zaměstnance i zaměstnavatele je obdobný jako u tuzemského stravného (viz výše).

- e. Při více zahraničních pracovních cestách v jednom dni se doby strávené mimo území ČR (které trvají alespoň 1 hodinu) pro účely zahraničního stravného sčítají.
- f. Používání kursů pro přepočet zahraniční měny na koruny:
 - i pokud **byla** poskytnuta záloha na cestovní náhrady v cizí měně, použije se pro přepočet kurs ČNB ze dne, kdy byla vyplacena záloha
 - ii pokud **nebyla** poskytnuta záloha na cestovní náhrady, použije se kurs ČNB ze dne zahájení zahraniční pracovní cesty

Sazby zahraničního stravného 2019 ve vybraných zemích

Země	Základní sazba stravného
Evropská unie:	
Bulharsko, Maďarsko, Rumunsko, Slovinsko, Slovensko, Chorvatsko	35 EUR
Kypr, Litva, Lotyšsko, Portugalsko, Řecko, Španělsko, Estonsko, Polsko (dosud 35 EUR)	40 EUR
Francie, Itálie, Irsko, Lucembursko, Malta, Německo, Rakousko	45 EUR
Švédsko, Dánsko, Finsko, Belgie, Nizozemsko (dosud 45 EUR)	50 EUR
Velká Británie	45 GB
Ostatní Evropa:	
Turecko	40 EUR
Srbsko, Černá Hora, Bosna a Hercegovina	35 EUR
Rusko, Ukrajina	45 EUR
Island, Norsko,	55 EUR
Lichtenštejnsko	60 CHF
Švýcarsko	75 CHF
Asie:	
Írák, Afghánistán, Vietnam, Thajsko, Írán	40 EUR
Čína, Alžírsko, Indie	45 EUR
Japonsko	65 USD
Zámoří:	
Kanada	50 USD
USA	55 USD
Brazílie	55 USD
Venezuela	60 EUR

Pozn.: Červeně jsou vyznačeny změny oproti roku 2018.

Kapesné (§ 180 ZP)

Kapesné se stanoví určeným procentem (max. 40 %) ze zahraničního stravného zkráceného podle délky trvání zahraniční pracovní cesty, avšak před povinným krácením za každé bezplatně poskytnuté jídlo. Kapesné však není zaměstnavatel povinen vyplácet ze zákona. Nárok by měl být založen kolektivní smlouvou, vnitřním předpisem, příp. dohodou se zaměstnancem, přičemž je nutno zajistit rovné zacházení.